

Utbildningsservice i Västerås AB

Org.nr. 556670-8615

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Västerås Internationella Skola & Förskola i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Utbildningsservice i Västerås AB att i enlighet med de datum som nedan listas vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Observera att detta beslut innehåller olika datum för när huvudmannen senast behöver vidta åtgärder samt redovisa dessa skriftligen för Skolinspektionen.

För område Extra anpassningar och särskilt stöd, Förutsättningar för lärande och trygghet ska åtgärder vidtas senast den **31 augusti 2018**. De vidtagna åtgärderna inom dessa områden ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

För område Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna ska åtgärder gällande studiehandledning på modersmålet vidtas senast den **31 augusti 2018**. De vidtagna åtgärderna inom detta område ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

För område Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna ska åtgärder gällande rektors pedagogiska utbildning vidtas senast den **30 juni 2019**. De vidtagna åtgärderna inom detta område ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Utbildningsservice i Västerås AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa,

- Att rektorn ser till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Utbildningsservice i Västerås AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa,

- Att eleverna har tillgång till skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Utbildningsservice i Västerås AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att rektorer som anställs vid skolenheterna har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. För rektorer som anställts efter den 15 mars 2010 har huvudmannen sett till att de har gått, går eller kommer att gå särskild befattningsutbildning eller utbildning som kan jämföras med denna. (2 kap. 11-12 §§ skollagen)
- Huvudmannen ser till att det vid grundskolenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa,

- Att rektorn har pedagogisk insikt genom utbildning. I detta ingår att se till att rektorn har pedagogisk utbildning på högskolenivå motsvarande sammanlagt minst en termins heltidsstudier.
- Att studiehandledning på modersmålet erbjuds alla elever som behöver det.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd vid skolan. Ansvariga på skolan utreder inte stödbehovet skyndsamt för samtliga elever som är eller kan vara i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer vidare att huvudmannen brister i att ge eleverna tillgång till ett skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. Skolbiblioteket används inte för att stödja elevernas lärande och utveckling.

Skolinspektionen bedömer även att huvudmannen brister i att säkerställa att rektorn har pedagogisk insikt genom både utbildning och erfarenhet. Rektorn saknar pedagogisk insikt förvärvat genom utbildning.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att den studiehandledningen som ges på modersmålet inte är tillräcklig utifrån elevernas behov.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd vid skolan. Ansvariga på skolan utreder inte stödbehovet skyndsamt för samtliga elever som är eller kan vara i behov av särskilt stöd. Att elevernas behov av särskilt stöd inte skyndsamt utreds kan innebära att elever inte får det särskilda stöd som de har rätt till.

Rättslig reglering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Vidare framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska hen ges sådant stöd. Stödet ska ges på det sätt och i den omfattningen som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2014:40) anges bland annat följande. Ett beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram ska dokumenteras skriftligt. Beslutet ska ange vem det gäller, vilket lagrum beslutet grundar sig på och datum för när beslutet fattades. Det ska också innehålla skälen för beslutet samt undertecknas av den som har fattat beslutet.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framkommer att ansvariga på skolan inte utreder stödbehovet skyndsamt för samtliga elever som är eller kan vara i behov av särskilt stöd. Av Skolinspektionens intervju med elevhälsan framkommer det att det finns elever som är i behov av särskilt stöd men att elevernas behov av särskilt stöd inte har utretts. Specialläraren och läraren i svenska som andraspråk uppger att de bedömt att en elev har så stora svårigheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så att eleven skulle behöva gå om en årskurs. Det har dock inte fattats något beslut om stödåtgärder för den eleven och eleven får inte stöd i alla de ämnen som eleven skulle behöva. Specialläraren uppger att stödbehoven på skolan är så stora att hen behöver prioritera. Prioriteringar görs både av vilka elever som får stöd och i vilka ämnen. Specialläraren säger vidare att "Vi måste prioritera språket före NO och SO". Även rektorn säger att det skulle behövas fler speciallärartimmar. Specialläraren och läraren i svenska som andraspråk uppger att de länge känt till att ingen elev når målen i NO men bara sju av dessa 14 elever har åtgärdsprogram.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Västerås Internationella Skola & Förskola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Utbildningsservice i Västerås AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i att ge eleverna tillgång till ett skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. Tillsynen visar att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och utveckling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleverna ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Skolbiblioteken spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och utveckling. Av Skolinspektionens intervju med lärare framgår att lärarna inte använder bokhyllorna på skolan och att ingen av dem besökt det kommunala biblioteket med sina elever. En av lärarna uppger att böckerna på bokhyllorna i skolan inte är anpassade för hans elever. En annan av lärarna uppger att böckerna på bokhyllan är överblivna från 1980-talet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då huvudmannen för Västerås Internationella Skola & Förskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna**Rektor saknar pedagogisk insikt genom utbildning**

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i att säkerställa att rektorn har pedagogisk insikt genom utbildning. Utredningen visar att rektorn inte har en pedagogisk utbildning som motsvarar minst en termins heltidsstudier på högskolenivå. Visserligen har rektorn genomfört den statliga rektorsutbildningen. Den statliga rektorsutbildningen är dock en befattningsutbildning och kan inte anses tillgodose kravet på en pedagogisk utbildning.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får som rektor bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

I förarbetena till 2010 års skollag anges bland annat att behörighetsbestämmelsen i 1985 års skollag var utformad så att kraven på utbildning respektive erfarenhet inte var alternativa. Båda kraven var alltså tvungna att vara uppfyllda, det vill säga den pedagogiska insikten måste ha förvärvats både genom utbildning och erfarenhet. Vidare framgår av förarbetena att rektorn har en allsidig pedagogisk insikt är av avgörande betydelse för hennes eller hans möjligheter att leda skolans utveckling så att de nationella målen kan nås. Likaså ska rektorn fatta viktiga beslut som direkt berör enskilda elever (prop. 2009/10:165 s. 257).

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framkommer att rektorn saknar tillräcklig pedagogisk utbildning. Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med samt dokumentation från Stockholms universitet framkommer att rektorn har högskoleutbildning från beteendevetenskaplig utredarlinje där elementär pedagogik ingår med 6 högskolepoäng. Vidare framkommer av dokumentationen att rektorn har genomfört den statliga rektorsutbildningen.

Det finns brister i studiehandledning på modersmålet

Skolinspektionen bedömer att alla elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet inte får det. Tillsynen visar att den studiehandledning som ges på modersmålet inte är tillräcklig utifrån elevernas behov. Visserligen visar tillsynen att skolan har två modersmåls lärare anställda som ger elever studiehandledning på modersmålet men omfattningen av stödet är inte tillräckligt. Att elever i behov av studiehandledning på modersmålet inte ges det i tillräcklig omfattning kan innebära att eleverna riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Rättslig reglering

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Enligt Skolverkets allmänna råd, Utbildning för nyanlända elever (2016) är studiehandledning på modersmålet och modersmålsundervisning betydelsefullt för många elevers språk- och kunskapsutveckling. När eleven får visa sina kunskaper på sitt starkaste språk, vilka annars inte kan uttryckas fullt ut på grund av otillräcklig svenska, stärker det självförtroendet och studiemotivationen. Det möjliggör också för lärare att få en ökad förståelse för elevens faktiska kunskaper i respektive ämne.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framkommer att den studiehandledning som ges på modersmålet inte är tillräcklig utifrån elevernas behov. I Skolinspektionens intervju med modersmåls lärare uppger en av dem att studiehandledning på modersmålet inte ges i den omfattning som eleverna är i behov utav. Vidare uppger modersmåls läraren

att det finns elever som skulle nå de kunskapskrav som minst ska uppnås om de fick mer studiehandledning på sitt modersmål. I intervju med lärarna uppger en av dem att eleverna som är i störst behov av studiehandledning på modersmålet inte får det. Vilket leder till att eleverna ganska ofta fastnar i exempelvis matematiken för att eleverna inte förstår språket. Även rektorn säger att elever i vissa fall skulle haft lättare att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås med mer studiehandledning på modersmålet. Rektorn säger att hen önskar att alla elever kunde få studiehandledning på modersmålet men tillägger att det skulle krävas mycket resurser att ge alla elever som behöver studiehandledning på modersmålet det. Huvudmannen säger också att det "uppenbarligen behövs en analys av vilka elever som behöver studiehandledning".

Av Skolinspektionens utredning framkommer att skolan har två modersmåls lärare anställda som ger elever studiehandledning på modersmålet. Dessa talar de språk som majoriteten av eleverna talar. Av intervju med lärarna framkommer dock att de inte är tillgängliga för alla elever i den uträkning eleverna har behov av. Rektorn uppger att eleverna kan hämta modersmåls lärarna när de behöver hjälp med översättning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då huvudmannen för Västerås Internationella Skola & Förskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Utbildningsservice i Västerås AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Utbildningsservice i Västerås AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Utbildningsservice i Västerås AB uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Utbildningsservice i Västerås AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Utbildningsservice i Västerås AB uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

X Sara Carlsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Terese Westin

Föredragande
Signerat av: Terese Westin

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Västerås Internationella Skola & Förskola

Fakta om Västerås Internationella Skola & Förskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Utbildningsservice i Västerås AB under hösten 2017. Västerås Internationella Skola & Förskola besöktes av Skolinspektionen den 30 november 2017 och den 1 december 2017.

Västerås Internationella Skola & Förskola är en fristående grundskola belägen i Västerås kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-5 samt fritidshem.

Huvudman för skolan är Utbildningsservice i Västerås AB med organisationsnummer 556670-8615.

Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, enligt uppgift från rektorn, 22 elever i grundskolans årskurser 1-5 samt 11 elever i förskoleklass. Skolans fritidshem hade vid samma tidpunkt 21 elever inskrivna.

Enligt beslut den 16 december 1996 (dnr 96:691) godkände Skolverket huvudmannen att bedriva grundskola årskurserna 1-6.

Huvudmannens ansvarstagande för fritidshemmet bedöms i Skolinspektionens beslut med dnr 44-2017:5930.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Resultatuppgifter från Skolverkets nationella statistik över de nationella ämnesproven som genomfördes 2016/17 baserades på färre än 10 elever, därför visas inget resultat.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät som genomfördes under våren 2017 svarade för få elever för att resultat ska visas. Indexvärdet för vårdnadshavarna gällande upplevelsen av trygghet var 9,0 på en skala av 1-10 där ett högt värde innebär att tryggheten är god. Av enkäten framgår vidare att indexvärdet för vårdnadshavarnas upplevelse av att eleverna har studiero var 8,7.